

AQUILA

Túllépés

Az AQUILA
negyedévi folyóirata

2018/I

TÚLLÉPÉS

5. évfolyam 1. szám
Megjelent: 2018. február 1.

Az AQUILA katolikus közösség ne-
gyedévi folyóirata

A kizárólagos materiális gondolkodáson túl-
lépve: lelkiség, spirituális kultúra – filozófiai, te-
ológiai, pszichológiai, szociológiai, művészeti és
egyéb tudományos megközelítésben.

Megjelenési gyakorisága: Negyedévi folyóirat
A folyóirat régi példányai az archívumban megtalálhatók.

Nemzetközi azonosítószám: HU ISSN 2064-7700

A Túllépés bankszámlaszáma: UNI-CREDIT bank
10918001-00000038-58540003

Alapítás ideje: 2014. július 1.

Tartalom

Kedves Olvasóink!	4
Örökké élni?	6
Lelki és testi síkon megközelített kérdések, elemzések, válaszok. Mi értelme lenne a földön 1000 évig élni? Milyen anomáliákhoz vezetne? Készen áll-e erre az emberiség, mely már ma is erősen kettészakadt az életszínvonalat tekintve? Mik lehetnek a génmanipuláció veszélyei? A testi életkor megnövelése hogyan hathat a lelki egzisztenciára? Milyen hipotézisek merülhetnek még fel az ember fejlődését illetően?	
A teljes megsemmisülésig	12
"... Prohászka gondolatait ezért most rávetítem az egyházra, azt kiemelve, hogy ha az egyház az eucharisztia valóságának mély megélésére koncentrálna, abból miként újulhatna meg, válhatna előbbé, hatékonyabbá és biztosíthatná fennmaradását a jövőben, illetve teljesíthetné feladatát a jelenben."	
Nagy magyar népnevelők a kommunista idők előtt: Mindszenty József és Márton Áron	18
"Két kolosszus a magyar nép történelmében. Mindketten hihetetlen életerejű, fáradhatatlanul kitartó, karizmatikus személyiségek. Mindkettő hajlíthatatlan volt katolikus hitében és értékeiben..."	
Gondolatok a hazugságról és a világról	24
Ennek a filozófiai fejtegetésnek a célja, hogy új megvilágításból, új megközelítésben vizsgálva a hazugságot jobban megértsük a világban való létünket. Az írás megmutatja, hogy a hazugság miért az antropológia és ontológia központi témája.	
EMBER és ember!.....	29
A nagybetűs ember nemességéről, amit jelenleg pusztítanak. "Ki az igazi EMBER, miért van, mi a célja, végső soron mivé lehetne? Mi határozza meg milyen az ember, kis- vagy nagybetűs lény lett-e belőle?" Az írás első része ezt a kérdést teszi fel, és sugallja az emberi érték nagyságát. A második rész filozófiai úton közelít ugyanehhez a kérdéshez.	
Impresszum	40

Kedves Olvasóink!

Szeretettel köszöntjük Önöket, s reméljük, hogy sok, kellemes, gondolkodással töltött időt szerzünk Önöknek, és idővel egyre több olvasónk lesz. *Elindult a negyedik éviünk.*

Miért indítottuk el ezt az eleinte negyedévente (majd terveink szerint sűrűbben) megjelenő elektronikus kiadványunkat?

Az ok a kiadó AQUILA Közösség lelkiségéből fakad. Mi 29 éve vagyunk katolikus közösség, mely eddig sokféle működési formációt is létrehozott, és fenn is tart.

Ami a cikkek tartalmára vonatkoztatott igényünk: újszerű, valós értéket hordozó gondolkodás jellemezze, és csakis a végső igazsághoz közelítő, kereső elképzelés érvényesüljön.

Keressük a spirituálisan is korrekt, univerzális szintet jobban megközelítő, teljes körű tudományos gondolkodást, nyitottságot, bátorságot, hogy minél jobban megismerhessük az embert, a földi létet és az univerzumot.

Célunk az emberi kultúra, a tudományos élet kitágított gondolkodás felé való rehabilitációja. Joseph Ratzinger szavaival élve: *„Senki sem állíthatja azt, hogy ő a szó igazi értelmében „tudja”, hogy Isten nem létezik. De felállíthatja azt a hipotézist, hogy nem létezik, s ebből a tételből próbálhatja megmagyarázni az univerzumot.”* (Krisztusra tekintve) Mi azt látjuk, hogy a jelenlegi tudományos élet megnyilvánulásai szinte csak földies, materiális szempontból próbálják megérteni, megélni a világot. Az így (meg)magyarázott földi világ jelenségei nagyon sok esetben – jelenleg még felmérhetetlenül, vagy be nem vallottan – téves következtetésekre vezethetnek. Pl. A világ keletkezésének módja, oka. Vagy az ember megjelenésének ideje, hogy miből és hogyan alakult ki, más bolygókon, más életek keresése, a kizárólagosan szén alapú gondolkodás is nagy hiba stb.

Az AQUILA feladatának tekinti az emberi felfogás horizontjának a felfoghatóság határáig való tágítását, amit szerintünk folyamatosan fessegetni, nyújtani, bővíteni lehet.

K. Jaspers gondolatai: *Az egzisztenciális embernek mindig úton kell lennie, nem merevedhet meg dogmatikus igazságokban (...) mindig nyitva kell állnia és tanulékonynak kell maradnia, készen arra, hogy megvitassa az ellenkező álláspontot, mindig tudatában annak, hogy a vándorló embernek nincs végleges igazsága.* Nyíri T.: Filozófiatörténet (1983), 14.2.2. fejr., 446.o.

A TÚLLÉPÉS kiadvány a kedves Olvasóktól az elmélyült olvasást várja. Az AQUILA nyitott minden újat hordozó elmére, elfogadjuk és közöljük a beadott cikkeket, ha a Szerkesztő Bizottságunk jóváhagyja.

Minket Istenen kívül senki sem működtet, és szabadok vagyunk mindenféle földi érdektől, nem fogjuk sem politikai, sem semmiféle más

érdekből cenzúrázni a beadott cikkeket. A közlés legfontosabb kritériuma elsősorban az, hogy a fenti szellemben íródott-e a mondandója, megfelel-e ennek a kitágított horizontnak, fogalmazása és mondandója tekintetében megfelelően igényes-e, hordoz-e logikát, újszerű gondolkodást. Nem számít a szerző vallási és politikai hovatartozása, ha nem támadja az Istenhitünket.

Semmiféle erőltetett, igazi értékeket nem hordozó, plágiumgyanús terméket sem fogadunk el!

Egyéniségek írásai kelljenek.

M. Blondel

*Minél többet tud az ember,
minél többje van, minél több ő maga,
annál inkább tudatára ébred annak,
hogy nincs semmije, nem tud semmit,
hogy nem az, amit akar.*

Nyíri T.: Filozófiatörténet (1983), 15.2.2. fej., 494. o.

Pável Márta
Örökké élni?

Mélyen gondolkozó, hívő hittanár szemével.

A témát két síkon lehet megközelíteni.

Az egyik a lelki, amit kevesen hisznek vagy fogadnak el, hogy az ember a lélekben hal-

hatatlan, tudata is megvan, csak másképpen. A másik testi síkon, amit iszonyú sokan szeretnék magukénak tudni, hogy nem halnak meg, de ez nagyon messze van, és értelme is megkérdőjelezhető. Mind a kettőért tenni kell. A lelki halhatatlanság velünk született, a létünkől adott tény, amit elveszteni nem lehet, csak minőségileg lehet le és felfelé tologatni a sorsunkon, de azon nagyon. Ahhoz, hogy lelkileg toponn végezzünk, sokkal többet kell tenni, mint a testi „halhatatlanságért” ill. idő hosszabbításért.

Mi is az életünk? PPEK / Zulawski Andor: „A diadalmas világnézet”. Tanulmányok Prohászka Ottokárról Prohászka Ottokár életének egyetlen és lehetséges válasza ez: *« tovább éltetni bennünk az ő életét, mely emberi élet volt, de az istenség útjain járva, mely emberi élet volt, de menten minden spiritualista babonától és racionalista túlfeszültségtől, mely élet volt és emberi és olyan, hogy áldanunk kell azt a valóságot, melyet magában hordott s amelyet nekünk megtanított, azt az áldott valóságot, mely az örökkévalóságba vezet... »* Valóság, mely az örökkévalóságba vezet. Igen, ez a fajta élet sajnos már igen kevés emberre jellemző.

A mai gondolkodók körében sokféle variációt olvashatunk, hogy milyen lenne az életünk 100, 1000 vagy egymillió év múlva. Kimeríthetetlen lehetőségek; a génmanipulációtól kezdve, a nanorobotokon át, a számítógépbe való agyátültetésig minden. Felmerül a jogos kérdés is, mi lesz akkor, ha mindenki több 100 évesen, vagy akár ezer évesen él a Földön. Nem erre lettünk, nem erre alakultunk ki, így egy nagy ugrás kellene, hogy a hosszú élet anomáliáit is le tudja küzdeni / ki tudja küszöbölni az emberiség.

Nekem – sok véleményt, hipotézist olvasva – közben erős ellenvetéseim támadtak, mert az ember igazi célját, meg a végtelen hatalmat, aki az Isten, valahogy teljesen kifelejtették, e-nélkül meg minden ostobaság, nekem olyan Bábel tornya effektus érzetem van. Ha mélyen belegondolok, s a jelenleg a földön élők életszínvonalát összekeverném – s úgy tűnik az EU erre törekszik...☹ –, akkor még az 1850-es évek utáni átlagos állapot sem valósulna meg!!! Valahogy globálisan nem értünk meg erre, és az emberi fajt tekintve ez egy iszonyú szakadást okozna.

Érződik a humánus gondolkodás, az egész emberiséget átfogó gondoskodás és a szeretet hiánya. A világ jelentős része mélyszegénységben van, akiknek a holnap is kétséges, közben minden globális realitást mellőzve a testi halhatatlanságon gyötrődnek, persze lehet, hogy hosszabb távon nem is számolnak a nyomorúkkal.

De térjünk vissza erre a jelenleg szűk kutatócsoportok törekvésére, amiben maguknak is be kellett látni, hogy sok szinten is bajos a dolog. Pl. hogy születnek gyerekek, mikor a föld nincs gumiból és tele lesz egy idő múlva, sőt már ma is...! Az emberek akkor mit csinálnak egymással, vagy nem szülhetnek, vagy kivételesen szülhetnek, pl. akik meg tudják fizetni azt a kvótát (?...). S a hatalmas bajok itt kezdődnek, ezen az alapon a pénz lenne az, ami dominálna, hogy kinek lenne lehetősége a szaporodásra? /Igaz, már semmin sem csodálkoznék./ Vagy milyen alapon szelektálja az embereket bárki is? Ez nem az ember dolga, ez eddig a természetre volt hagyva, amíg bele nem avatkoztunk, jó szelekciót végzett. Azt gondolom, a génmanipuláció sem lenne jó főleg, hogy tudjuk, ma még sok hátulütője van, s még nem is teljesen kidolgozott a humán technológiája. Ma már gyakran alkalmaznak a növény és állatvilágban is manipulációkat pl. <https://harmonet.hu/otthon/4371-mi-a-genmanipulacio.html>

„*Leggyakrabban egymástól törzsfelőlésileg távol álló fajokból származó géneket ültetnek be. Például emberi növekedést serkentő hormonnal gyorsabban és nagyobbra növekedést lehet létrehozni, baktérium és vírus génekkel pedig gyomirtó szerekkel szemben ellenálló haszonnövényeket.*” S ennek hosszútávon nem felmérhető következményei lehetnek, hogy több generáción át milyen anomália adhatja elő magát, arról sejtelmük sincs. Uo., „*A géntechnológia alkalmazásakor azonban, mivel egymástól törzsfelőlésileg távol álló fajokból származó géneket ültetnek be egy másik szervezetbe, nem lehet pontosan tudni, hogy a beültetett gén milyen kölcsönhatásokba lép, illetve milyen zavarokat okoz a befogadó sejt bonyolult működési rendjében.... Számos korábbi példa figyelmeztet arra, hogy egy új és idegen faj bevitelle az ökoszisztémába felborította annak dinamikus egyensúlyát.*”

Emberi vonalon is végeznek kísérleteket, s talán egyes betegségeknél jó lenne, de csak akkor, ha előtte nem kellene teljes tabula rasa-t végezni a szervezetben, mert azzal, ahogy működik az ember, ennyire azért még nem vagyunk teljesen tisztában. Távlati terv – ahogyan ábrándoznak...–, hogy születés előtt génmanipulációt végeznének, s a különböző betegségek kívánság szerint... eltűnhetnének! Nagyon úgy tűnik, odébb akarják állítani az „Úristent”. Ha a Bibliában leírtakra gondolunk, Istent játszani az emberiség

történetében még soha nem sült el jól. Ugyanakkor nem mondhatjuk, hogy bizonyos szinten ne tegyük, de tudni kell hol a határ. A természet úgyis visszaüt és jelzi, de ha mi magunk is előre felmérnénk a veszélyeket, kevesebb baj származna az egészből.

Abszolút nem gondolnám azt, hogy az embernek szüksége van arra, hogy örökké éljen. Pontosan és jól van beszabályozva, még ha nem is ismerik a részleteket – és az egészet lelkileg értem –, mennyi idő kell a felemelkedéshez, és mennyi elég, hogy tovább ne bukjon a lény. Ehhez jobban kellene tudni, hogy miért van az ember a földön, mi ennek az értelemnek a végső célja.

Lássuk be, a természet nem pocsékol. Nézzük csak meg alapszinten, pl. ha egy gyümölcs lehullik, abból sok más lény megél, és a körforgás beindul, miért gondolnánk, hogy az emberi értelem azért van, hogy elpusztuljon. Talán ez az élet a hiányok, tartozások ledolgozására van, és ha erre elég 80 év, miért kellene 1000-ig itt élnie, itt szenvedni?

Ugyanis aki nem hazudik önmagának, annak be kell látnia, itt ugyanannyi jó és rossz történik vele, ha összességében nézem. De persze ettől különböző okok miatt /pl. karma/ lehetnek 10-20 % eltérések is.¹ Na most, ez az egész öröklét vágyálom/rossz álom.

Sokan úgy vélik, hogy indirekt módon élhetnek tovább, pl. ha kiemelkedőt alkotnak egy művészeti ágban, vagy egy filozófiai tétellel, humorral, felfedezéssel, vagy bármivel kitűnnek, azzal már szinte kortalan ideig élnek. Részben. Addig, amíg az emberiség létezik, s felfogják, vagy érdekli őket mik/kik voltak az ősök. Jól belegondolva ezért igyekezni kidobott idő és erő.

Csak materiálisan szemlélni az egészet az én szememben erősen badarság. Ismétlem; hogy miért van az ember, ez a kifejtettebb értelem a földön, ezt meg sem kérdezik, és abszolút nem veszik figyelembe még egy eshetőségi szinten sem és ez nagy baj. És ha csak azt mondom - amit a materialisták –, hogy csak azért van az élet, mert véletlenül kialakult, akkor, mivel intelligens és mélyen érző lény is az ember, ebbe a transzcendens egzisztencia nélküliségbe bele lehet fáradni, hamar rájön az ember, ezt be kell fejezni. Felmerült bennem a kérdés, hogy mit csinálnék, ha örökéletű lennék? Az első gondolatom az lett, hogy öngyilkos lennék, mert ez lenne az egyetlen megoldás ez ellen. Főleg azért is – holott az öngyilkosság tilos...–, mert az a reményem, hogy végleg hazajutok,

¹ Röviden, ha a saját karmájából/sorsából/stb. még valami hiányzott, vagy úgy gondolta, hogy még ezzel az élettel itt kiteljesedik, akkor gyakorlatilag egyfajta lehetőség ez az élet. De ha itt beteljesítette azt, amiért ideszületett, akkor ezzel saját magát zárja el olyan lehetőségektől, hogy spirituálisan feljebb, más világokba jusson, ahol még magasabb szintre kerülhetne.

eltolódik iszonyú hosszú időre, és nem pihenhetek le, nem mehetek végleg oda, ahonnan jöttem. Ez a gondolat is rettenetes, elviselhetetlen lenne számomra. Szabályosan vallom a megváltó halál elvét.

Többek a számítógépekkel, egyedi ötleteikkel vélik megvalósítani, hogy az ember hogyan éljen örökké. Ez számomra „farkába harapó kígyó”. Ugyanis, azok, akik materialista felfogásban beüzemelik a gépeket, írják a programot, nyomukban gépek nagyon hamar rájönnek arra, - a minden istenhitet nélkülöző alapon álló lények szemével -, hogy mi egy nem praktikus, elavult konstrukció vagyunk, akik teljesen feleslegesek. Nem lenne okuk miért tisztelni, meg életben hagyni minket. Ugyanúgy nem lennének a gépeknek praktikusak, kifizetődőek, ahogyan a lelketlen kizsákmányolóknak az emberek, akiknek a munkáért fizetni is kell, még ha éhbért is. Már régóta gépesítés megy mindenütt és a humán erőforrás lecsökkentése. Hidegfejű döntésekkel mi mást tehetne a mesterséges intelligencia, leírnak minket, és szép lassan átvéve minden felett a hatalmat, ők fognak fölöttünk uralkodni. S egy banális példa. Ha sok csiga van mezőn, azoknak iszonyú sok táplálék kell, mert állandóan csak esznek. Sok hasznuk nincs /pl. a mi szemünkben sem/, akkor mit tesznek? Elgondolkozva belátják, nem érdemes fenntartani őket, nem termelnek nekik rágcsálni valót, hanem a sorsukra hagyják őket, mert csak a baj van velük. Mi lesz, ha a gépek egyszer csak csiga sorsra szánják minket? De figyelembe ajánlanám pl. az afrikai éhezőket, mintha kissé hasonló a sorsuk nem? Úgy vélem, ha nem akarok szörnyeket, akkor nem hozok létre olyanokat. A számítógépek ma valóban sokszor megkönnyítik, gyorsítják, helyettesítik az ember munkáját. De okosan, ravaszul olyan szintig kellene engedni a dolgokat, amikor még, mint a szellem a palackba visszatömhetőek, és itt nagyon kellene vigyázni. Koordinált fejlesztések kellenének megfelelő erkölcsi érzékkel is párosítva.

Örökké élni? Megértünk erre? NEM! Mi lenne azokkal a szegény emberekkel, akiknek napi fél liter víz sem jut? Hova akarunk örökké élni, amikor azoknak is, akik itt vannak sokszor pokol az élet? Mielőtt ezen gondolkoznánk, kutatgatnánk, sokkal előbb azt kellene elintézni, ami soron van, hogy azokat, akik most itt élnek, el tudja látni a társadalom. Majd szabályozni kellene a lélekszámot, de maximálisan emberségesen, s mikor lecsökken a harmadára, akkor lehetne és csak akkor valamiféle élethosszabbításon gondolkozni. Ha már 7 milliárd felett vagyunk, mit kezdhethetünk ezzel, eső után a köpönyeg, előtte és nem utána kell szabályozni a születésszámot. Már ha ma elkezdjük is késő, de feltétlen el kell kezdeni, mielőtt az örökléten gondolkoznánk. Ennek akkor lenne realitása, ha itt a

szomszédban lenne, egy lakatlan bolygó ahova átmennének az emberek, habár szerintem, oda is magával vinné az emberiség a saját nyomorát. A mai szinten egyenesen katasztrófális a helyzet, és ez egyre súlyosbodik.

De van egy – tegyük fel/hipotetikusán – másik variáció is. Lehet, hogy ma már ésszel, célra irányítottan, míg valóban feladata van az embernek, az Isten segítő lényei, akik fejlettebbek, de a szemnek sokszor láthatatlanok, segítenek neki addig élni, amíg kell. Ha fantáziálunk, akkor az is beleférne, hogy ezek az ismeretlen lények (esetleg földönkívüliek) magasabb technológiát képviselve a kijelölt, a feladatok szempontjából hasznosabb lényeket segítik tovább tartalmasabban élni. Sokkal fejtebb eszközökkel, amiket talán még el sem képzelhetünk, éjszakánként átalakítják a kijelölt emberi lényeket, kijavítják testi hibáikat, esetleg agyi működésüket is fejlesztik, és ezzel olyan fordulatot adnak velük, amik hasznosak az emberiségnek, persze ha hallgatnak rájuk. Ezen lények is meghagyják a szabad akaratot – mivel nagyon jól tudják, hogy Isten mindennek felett van –, s valószínűleg a kijelölt emberek ebbe az együttműködésbe valamikor beleegyezettek.

De az is lehet, ők segítettek abban az evolúcióban, amiből kifejlődött az ember. Belefér a hipotézisbe az is, hogy mi van, ha Isten értelmes másvilági lényei állandóan, időről-időre beleszűrnek a mi genetikánkba, működésünkbe.

Vagy direkt ideküldött, ideszülető lényeknek a vegyületeiben/testében lévő hibákat folyamatosan javítják, hogy azt a magas feladatot, amit kapott – ami rendkívül sokféle lehet –, el tudja látni. Ki tudja, ez működik-e és ha igen, mióta lehet így? Tudjuk-e, voltak-e előző civilizációk? Ha igen, mibe pusztultak el? Be kell látnunk, semmit sem tudunk.

S lehet, hogy amit most tervezgetünk az örökélet kapcsán, már évezredek óta lokálisan megvalósítják, csak nem mennyiségi élet formájában, hanem minőségiben. Gondoljuk meg, nem lehet-e ilyen ember pl. Leonardo da Vinci, Szókratész, Isaac Newton és Albert Einstein vagy Albertus Magnus stb.? Honnantól tudjuk mitől zseni valaki, vagy mitől számítanak manipulált embereknek? Egy biztos, nem sokan, de legalább 20-an (akikről tudni lehet) az elmúlt 2500 évben magasan fölötté álltak a többinek, mondjuk toronymagasan zseniálisak voltak. De most is élnek köztünk zsenik, csak kissé másfajták. Ilyen Christopher Langan aki 4 évesen tudott olvasni, sőt a gimnáziumban szinte magától tanulta az emelt matematikát, fizikát, filozófiát, latin és a görög nyelvet. Kissé sok ez egy gimnazistának nem? De ilyen mai zseni Kim-IngYong is, aki 3 évesen 4 nyelven olvasott: koreai, angol, japán, és német. 8 évesen

már a NASA-nál foglalkoztatták. Hosszasan sorolhatnám, sokan vannak ma is.

Egy biztos, hogy a külső beavatkozás variációja is előfordulhatott, nem lehettek ellenünk, mert akkor mi most nem lennénk.

Elgondolkoztató és erősen megfontolandó, hogy a tudás, a fejlesztés nem lehet erkölcsiség, humánusság, és transzcendens szemlélet nélkül, mert akkor gyorsan visszavág, és előfordulhat, hogy hamarosan nagy bajban leszünk (lásd az atombomba példáját).

Ha valaki normális, akkor azon is el is kell gondolkodnia, hogy már volt példa a Bábel torony építésére, tudjuk, mi lett belőle. Most ismét ilyeneken törjük a fejünket, biztos, hogy jól tesszük?

Ha mindent végiggondolok, akkor azt kell vélnem, nem biztos, hogy az emberiség normális, de az biztos, hogy semmiből sem tanul. Megkötözi a lelkét, ami szárnyalhatna is.

Krishnamurti

Egészen mindegy, hogy a madárkának a szárnya erős rézdróttal vagy egészen finom selyemfonállal van-e megkötve. Nem tud elrepülni mindaddig, míg ez a kötelék - akár az egyik, akár a másik - el nem szakad. Hasonlóképpen az a lélek sem haladhat előre az Istenhez vezető úton, akit fogva tart az emberi dolgokhoz való ragaszkodás, ha még olyan jelentéktelen is az.

A cikk írója: Varga Péterné/ Pável Márta, katolikus hittanár, az AQUILA Párt elnöke, 25 éve az AQUILA kat. közösség létrehozója és vezetője.

Két könyve jelent meg (Akinek füle van a hallásra, az hallja meg, valamint A misztikus teológia alapjai) és egy Hazafelé címmel folyamatban van. Publikációi megtekinthetők a www.aqp.hu valamint a <http://www.sasmarta.eoldal.hu> oldalon.

„Minden az Istené . . . a teljes megsemmisülésig. Csak ő van igazán, s ez a teljes megsemmisülés az egyetlen, s örök valósággal szemben: ez az a neki járó imádás.”

Prohászka Ottokár

Marton Janka

A teljes megsemmisülésig

Az egyház jövője és az Eucharisztia

1. Bevezetés

Prohászka Ottokár szent életű püspök valómásai az eucharisziáról mélyen megindítottak, a teológiai tézisek mögé nyúlva a belső lelki megélés olyan fokaira ragadnak, amely sejteti azt a mérhetetlen Isteni jelenlétet, melyben az Úr az oltáriszentség által is vonzza magához, alakítja át a lelkeket. Az eucharisztia témája a közelgő kongresszus miatt nagyon népszerű, már-már az unalomig hajtogatott, mégis, most én is ehhez nyúlok, azt kívánva, hogy

a felszínes frázisok, érzelmes kitörések, esetleges tudós értekezések mellett, mélyebbre evezünk. Prohászka gondolatait ezért most rávetítem az egyházra, azt kiemelve, hogy ha az egyház az eucharisztia valóságának mély megélésére koncentrálna, abból miként újulhatna meg, válhatna élőbbé, hatékonyabbá és biztosíthatná fennmaradását a jövőben, illetve teljesíthetné feladatát a jelenben.

2. Egyesülés

„Íme, az eucharisztia semmi egyéb, mint egyesülés. Az eucharishtiában a kenyér színe egyesülésre hív: egyetek, de vigyázzatok, hogy az evés csak jel s egyesülést sürget, egyesülést, ahogy a lelkek, ahogy a szívek egyesülni szoktak. Lelkek akkor egyesülnek, ha egyet gondolnak; szívek akkor egyesülnek, ha egyet éreznek. Emberek akkor egyesülnek, ha szeretetben egyesülnek. Mi az Úrvacsora? A lelkek egyesülése a gondolatok közlésében, szívek összeforrása az érzelmek egységében. Mi az igazi szentáldozás? Krisztus gondolataival való töltekezés, Krisztus érzelmeitől való felgyulladás, Krisztus hasonmásának kiverődése a szemem, homlokon, ajkon, beszéden, szereteten, szíven, életem, az egész életem, az egész emberem.” - Ez a gondolat felfedi, ami a legfontosabb. Az Egyház semmi más nem lehetne csakis: az Úr szolgálója abban, hogy a lelkek Ővele egyesüljenek. Az Egyház egyetlen papja semmilyen más életutat nem választhatna: csakis ebben az egyesülésben való egyre teljesebb életet, Krisztussal összeforvva, dolgozva azért, hogy minden lélek hazataláljon. Az egyes tagok, a hierarchia minden fokán és így az egyháznak nevezett közösség egésze az Úrral való egyesülésben kellene éljen. A hierarchia – melynek, mint ahogy tudjuk, eredeti jelentése *szent* rend –, rendezőelve a Krisztussal való egység megvalósulási foka kellene, hogy legyen.

Ha az Eucharisztikus kongresszusra készülődve ezt meg tudnák tenni papok és hívők, ha a „Krisztus érzelmeitől való felgyulladás” megtörténne az emberekben és maradandó, élő, átrendező valósággá válna, akkor lenne igazán értelme a kongresszusnak, különben csak zengő szavak maradnak, hiábavaló recitálások, értekezések, feleslegesen elköltött pénz, szervezkedés és idő. Nem elég a szervezett szentségimádások és előadások körén belül maradni! Örömmel látom a NEK honlapján, hogy sokakat vonz az oltáriszentség előtti elmélyülés, nagyon szép, igazi megélést tükröző vallomások olvashatóak. De nagyobb volumenű, lényegi, az egyházi szerkezetet átjáró, teljes váltásra lenne szükség. Nem lehetne az Úr erejét egy tabernákulum köré korlátozni és pár meghitt óra ketrecébe zárni! *Méltón akar a magyar katolikus egyház felkészülni*

az eucharisztikus kongresszusra? Legyen „Krisztus eleven szentségtartója”! Ahhoz igazán sok négy év, hogy ugyanazt a könyörgést az esemény miatt elmondjuk minden mise végén, ahhoz viszont nem sok, de talán elég lehetne, hogy gyökeres változás történjen. Bár biztos vagyok benne, hogy Istennek minden egyes lélek minden egyes oltáriszentség mellett eltöltött őszinte pillanata számít, de azért az egyházi szervezet nem altathatja el a lelkiismeretét ezzel. Tudom, naiv vagyok, az Egyház szervezetét valószínűleg még nehezebb megváltoztatni, mint a politikai életben érvényesíteni tisztességes, korrekt hangokat. Csakhogy Isten, így vagy úgy, a süllyedő hajóról, ha nem ácsol magának a korhadtak helyett új léceket, ki fogja menteni az értékeket, meg fogja építtetni a rá hallgatókkal a bárkákat, mellyel mentheti a lelkeket. „Az Ige közöttünk, a kenyér bennünk van... Ez az élet legradikálisabb kapcsolót jelent Krisztussal. A lelkek belőle élnek.” Ezt szolgálhatja vagy gátolhatja az egyház, mint szervezet, ám Isten vele vagy nélküle, de megtalálja az utat az igaz keresőkhöz...

„Van aztán ennek a lélek-elárasztásnak s ennek a lélekfogalásnak hosszú útja, melyen a lélek tisztul s alkalmassá lesz szenvedés, küzdelem, önfegyelmzés, lemondás által az Istentől való lefoglalásra; vannak kegyetlen tisztulásai, amikor az a Szentlélek jár benne, aki 'az Isten mélységeit is kutatja' így felkutatja az ember szív s emberélet mélységeit is s tisztít s éget s nyes és alakít s dolgozik azzal a karddal, melyről Szent Pál írja: Mert az Isten beszéde eleven és hathatós, áthatóbb minden kétélű kardnál és behatós az elme és a lélek, az ízek és velők eloszlásáig s megítélője a gondolatoknak és a szív szándékainak (Zsid. 4, 12). Mindent átjár s mindent megtisztít az Úr Lelke, minél jobban s mélyebben foglalja le a lelket. Ez a lefoglalás az Isten célja, s ez a kegyelmi rendnek értelme.” Sokszor nem könnyű az Isten által kiszabott úton járni, mely az emberi gondolkodást egyre inkább szétöri, és teljes akarat-átadást kíván. Sokszor nem komfortos belátni egy-egy Isten által közölt igazságot, főleg, ha az a megváltozásunkat sürgeti. Ez nem csak az egyes emberre igaz, hanem egy közösségre is. Ám van-e bármi értelme más egyéb útnak? E nélkül az egyes ember élete csak szétporladó javak, elmúló érzelmek kergetése; e nélkül egy vallási szervezet léte egyes emberek vagy csoportok önös érdekeinek érvényesülési tere, mely kevés valóban maradandó értéket alkot.

3. Letakart jelenlét

Prohászka az Oltáriszentséget úgy is nevezte: „letakart jelenlét”, ahol egy egyszerű ostyában, a jel mögé lépve, ha akarjuk, megélhetjük a Mindenható jelenlétét. Igaz ez azonban a létezésünk sok

elemére. Például a másik ember is Isten „letakart jelenléte”, aki az egójával fedte el az egyszer ragyogó lelket – meglátjuk-e vajon benne, a rétegek alatt az Istentől távoljárás nyomorúságát és a pis-lákolást? Vagy a körülöttünk lévő világegyetem – csak távcsövekkel nézünk bele, vagy lélekkel is, finomra hangolódva megérezzük-e azt a végtelen sok világot, mely nem a műszerekkel látható? Bennem, az én lelkemben is ott lüktet Isten jelenléte – én mennyire takarom le, mennyire halkítom el, vagy mennyire tartom magasra, mint a pap a liturgiában az ostyát, mennyire látható benne Krisztus, mennyire változok át? Ahogy az ostya és a bor az átváltoztatásban válik oltáriszentséggé, úgy, aki azokat magához veszi, akkor találkozik azok lényegével, ha Isten átváltoztató erejének maga is enged. Engedek? Tudom, igazi értelme kereszténységemnek az, ha ennek a végtelen erőnek adom át magam. *„Ezt a kenyeret nem lehet megemészteni s magunkévá tenni, hanem a kenyér esz meg minket.”* Felismerem, hogy amikor külön akarok lenni, amikor felhagyok az elhatárolódás megszüntetésével, amikor elégedett vagyok azzal, ameddig jutottam, amikor magamat sajnálgatva az általam szőtt hálókból vergődés miatt ellanyhulok – akkor bajban vagyok, akkor még jobban át kell adnom magam. *„Kenyered vagyok, életed és véred és meleged és heved és enyhülésed s fölfrissülésed . . . úgy szeress! Egész valóddal, mert végre is egész valód belőlem van s belém iparkodik. Te úgy tartozol hozzám, mint ahogy tartozik hozzád a véred, szíved dobbanása, a levegő s lélekezésed, tested melege s vérkeringése . . . oly mélyen, oly gyökeresen, oly egyetlenül s egységesen.”*

Meg tud-e vajon még úgy változni az Egyház, hogy elmondhassa, maga is úgy tartozik Krisztushoz, mint a szívdobbanás egy emberi szervezethez? Mennyi hívő és mennyi pap tud felébredni, meglátni a mindennek mögött tomboló Isteni erőt és átadni magukat neki? *„Vulkánok égnek körülöttünk, s mi megfagyjunk, — oázisok virítanak körülöttünk, s minket a puszták homokja temessen el, — himnuszok zengnek füleinkben, s mi a sakálok éji üvöltéseitől féljünk?”* Nem! Akik megérik, hogy a világ dolgai csak fátylak az Egyetlen valóság előtt, azok égni kezdenek és elégetni kívánnak minden fátylat, a durvábbtól az egyre finomabbakig. Nekik megbotránkoztató a hatalmi erőviszonyokon alapuló hierarchia durvasága, nekik semmi egy-egy rang, nekik nem számít más, csak annak a végtelen szeretnek a vonzása, mely minden lényt magához hív. Ha a klérus hinne abban és hitelesen tudná, Isten akaratáért küzdve, lobogva közvetíteni azt, amit Prohászka az alábbiakban ír, akkor is vajon ennyi templom kerülne bezárásra, mint a jelen évtizedekben? Ha a transzcendencia megnyilvánulásának és nem monoton beszé-

deknek, tetteknek a színhelyei lennének a templomok, akkor is elnéznék lerombolásukat? „*Testvérem, ha késő éjen zárt templom mellett haladsz el s a Hostia halvány lámpásának fénye megcsillan a színes rajzú ablaküvegen, érzed az isteni szeretetnek minden kőfalakon átverődő tüzét, mely eleven lángerekkel fon bele tégedet a lélekközösségek izzó hálózatába? És ha a nappal forgatagában, zúgó gépkocsik túlkölő futása közt bonyolítva utad, messziről templomkereszt rajzolódik az égen, rágondolsz, hogy alatta természetfölötti vonzások kohója ég, érzed a nagyváros zűrzavaros emberkavargásában, egymásrafekvő kődobozai közt a katolikus keresztetek aljából széttüzelő sugármetszéseket, melyek mind mind a te szívedet keresik? Tudod, hogy a néma templomok oltárházaiból a fehér Hostiák Isten-szíve igazi természetfölötti hullámleadással szövö be a várost, a hegyvidéket, a kerekarcú földet, a faltalan mindenséget, s hogy ennek a mennyei rádió-szolgáltatnak csupa emberszív a detektora, váró kristálya, felvevő lámparácsa? És érzed, hogy mikor templomod homályában letérdelsz a zárt oltárház előtt, a szeretet édesen ragyogó szeme tüzel reád, hogy titokzatos életkeringés indul a Hostia eleven szívéből a te szíved felé, hogy mint igazi életcsatorna kapcsol téged ez az egyesülés ahhoz a búzaszemekből préselt hófehér materiához, melyet titokzatos otthonául választott az Isten, hogy megmaradjon a te tériességed határai s a te időérzésed igényei között?*” Lángerek, sugármetszések, természetfölötti hullámleadás, titokzatos életkeringés – ezt kellene felmutatni, ennek megérezésére irányítani az embereket! A 1938-as magyarországi világkongresszuson a beszámoló tanúsága szerint több tízezres felvonulások, misék, a Hősök terén felállított oltár és díszmenetek voltak – van-e most ennyi erő a magyar katolicizmusban? Itt van még két év. Még lenne idő a fellángolásra! Unalomig ismételt könyörgések nem fogják a pislákoló parazsokat feléleszteni. Tudom, van sok tervezett esemény, ünnepi misék stb. A sok külsőséget át tudja-e hatni Isten izzó szeretete? Tud-e olyan lenni, mint egy kirobbanó, mindent felperzselő vulkán? Isten „*lényemnek minden ízét viszontszeretetre hívja, ez egészen az ő tulajdonává tesz engem. Övé vagyok. Ő pedig enyém, mert nekem adta magát. Szívemben hordom őt s ő engem hord a szívében. Amint ő sohasem fárad el abban, hogy magát nekem ajándékozza, én sem fáradok bele, hogy magamat neki adjam. Szent szakra-mentumai, kivált a szent eucharisztia által egészen magához akar vonni. Én pedig nem állok ellent. Megragadom az üdvösség eszközeit, kegyelmének és szeretetének zálogait, s azok visznek engem. Hozzája menekülök, lelkem karjait nagyra tárom feléje, minden lét és élet középpontja felé. Át merem ölelni őt, szíven pihenek s ott megtudom: ez az én helyem.*”

Az Egyház helye – Krisztus szívében van? Ott pihen? Elmondhatja, hogy egy vele? Nem elméletileg, nem az évszázados tanok szerint, hanem konkrétan, a gyakorlatban.

4. Kitépném szívemet s letenném az oltárra tűznek

Mennyi ember szenved magánytól, elhagyatottságtól, meg nem értettségtől – a Krisztusban való megpihenést, a földi szeretethez nem is hasonlítható, végtelenül nagyobb ölelést kellene elvinni a papoknak és hívőknek is hozzájuk. Ám ahhoz, hogy ez hathatós legyen, hiteles papokra lenne szükség. Prohászka így írt naplójában papszentelésének hatodik évfordulóján: *„S kitépném szívemet s letenném az oltárra tűznek. Örülök, s itt az Isten akaratát teljesíthetem; nem kívánok semmit, mindent hiúságnak nézek. Megnyugszom teljesen; nyugtatnom nincs mit; mert ez a normális állapot: lángolni Jézusért mindenütt.”* Biztos vagyok benne, hogy Isten szemében ez az ember a nagybetűs Pap, akinek ilyen égi vonzódások irányítják tetteit. *„Add a Te lelkedet, s életem kialakul a Te szent, édes, erős élni-érdemes akaratod szerint. Egy ambícióm van, tetszeni Neked; egy nagy vágyam, hogy a Te tetszésed sugara pihenjen rajtam”* – hangzik Prohászka reggeli imája. Tanulni kellene az Egyháznak a nagyjaitól. Csakis ezt keresni: Isten tetszésének sugarát! Megvizsgálni minden tett hatékonyságát – az Istenhez való vezetésben. Megvizsgálni minden fokon álló hierarchikus életét – csak tiszta élettől lehessen az Úr szolgálatában állni. Megérteni a ma emberének belső, lelki igényeit, elhagyatottságát, féltelmeit – és intelligens, lelket olvasztó válaszokat keresni, Isten való, jelen-lététől. Megkérdezni kellene az Urat: *„Mit akarsz, Uram? Hogyan legyen tovább, a te tetszésed szerint?”*. Meghallgatni a választ, és teljesíteni azt. Ebben áll az Egyház jövője – vagy még inkább: az lesz a jövő Egyháza, ami ezt meg tudja tenni. *„Minden az Istené... a teljes megsemmisülésig”* – írja Prohászka. Az Egyház is. Vagy megsemmisül a jelenlegi egyházi szervezet, mert eltávolodik Istentől és ezzel a pusztulásba taszítja magát, vagy megsemmisül Istenben, egyesül az Ő akaratával, feladva az emberi egók tülekedését, meghajol és meghallja az Urat, és így a jövőben Isten valódi szolgálatában, az Úr segítségével tud ragyogni.

Kívánom, hogy az euharisztikus kongresszusra készülődve az Egyház, vezetői, papjai és hívők egyaránt, saját magukat tudják a paténára tenni a szent színek mellé, megadva magukat Isten átváltoztató erejének - hogy ne csak a konzekrált ostyát és bort vegyük magunkhoz, hanem mi magunk legyünk átváltozva, Krisztussal lényegünkben egyesülve. Minden más csak a felszín kapargatása.

Nagy magyar népnevelők a kommunista idők előtt: Mindszenty
József és Márton Áron

„Emelkedjünk munkával, gondolattal, érzéssel a magaslatra... Nem a világ homályába, hanem Jézus szeméibe nézek, s a magaslatok tisztább, kristályosabb világossága, a 'limpidezza' vesz körül. E friss, tiszta fuvalomban lelkesülök, lendülök, bátorságot nyerek, hogy megküzdjek az értelmi s erkölcsi khaósszal, mely ott lent ijeszt. Ime sassá válok, és Őt eszem! Mint sas, örvényektől sem félek, a halál örvényétől sem; ételem az erőseknek, a szárnyalóknak étele.”

Felhasznál irodalom és idézetek:

Prohászka Ottokár: Az élet kenyere, Naplójegyzetek az Eucharisziáról, Élet kenyere, Székesfehérvári Püspökség, 2005.

Prohászka Ottokár: Élet igéi. Szent István Társulat, Budapest, 1929.

Prohászka Ottokár: Elmélkedések az Evangéliumról. Szent István Társulat, Budapest, 1924.

Prohászka Ottokár: Élő vizek forrása - Elmélkedések Jézus szentséges szívééről Budapest, 1944., a Szociális Missziótársulat kiadása

A cikk írója: **Marton Janka**, az ELTE tanítóképző karán vizuális nevelés szakon művészettörténet tárgyban diplomázott Krisztus-ábrázolásokból. Eddig rövid írásai jelentek meg az [AQUILA Magazin](#)ban és a [Túllépés](#) korábbi számaiban. 20 éve az AQUILA közösség tagja.

Kis Enikő

Nagy magyar népnevelők a kommunista idők előtt: Mindszenty József és Márton Áron

Két kolosszus a magyar nép történelmében. Mindketten hihetetlen életerejű, fáradhatatlanul kitartó, karizmatikus személyiségek. Mindkettő hajlíthatatlan volt katolikus hitében és értékeiben, csupán emberi természetükben különböztek. Bár az ország két ellenkező végében születtek, mindössze négy év különbséggel, mindkettejük szülei Istent tisztelő földművelő emberek, akik katolikus nevelésben részesítették gyermekeiket. Mindketten látják és ismerik híveiket, azok mindennapos gondjait, a nyilas rendszer, a háborúk és a kommunizmus közösség- és egyénromboló törekvéseit. Következésképpen kitartanak a rájuk bízottak mellett - és megvédik nemzetiségétől, vallástól függetlenül az üldözötteket.

Szerteágazó, népet emelő tevékenységük következtében mindket-
tőjük püspökké avatását széles tömegek örömjongása követte –
felekezettől függetlenül.

Mindszenty (Pehm) József Magyarország utolsó hercegprímása,
bíboros 1892-ben született és 1975-ben halt meg. Vídia kemény-
ségű és elvágólagos. A nyilasokkal még tárgyal a zsidók jogaiért,
az ateizmust hozó kommunistákkal már nem áll szóba. Márton
Áron gyulafehérvári püspök, címzetes érsek, 1896-ban született és
1980-ban halt meg. Természete jóval jámborabb, közvetlenebb a
hercegprímásénál, ő tárgyal a kommunistákkal, de soha nem fo-
gadja el a feltételeiket, egy jottányit sem enged krisztusi értékeiből.
„Nemcsak sziklaszilárd volt, amint ezt sokan legjellemzőbb erényé-
nek tartják, hanem – bölcsessége és műveltsége mellett – okos
is.”²

Szívügyük a népnevelés

Pehm József pályája kezdetén hittanár, diákjaival az iskolán kívül
két diákkongregáción és a Mária kongregáción keresztül is foglal-
kozik. „Igen fontos szerepet játszott felnőtt életemben is a gimnázium
másik hitoktatója, Pehm József [...] Bevonult tanárainkat
egyre inkább azokkal a használható pedagógusokkal kellett helyet-
tesíteni, akik, fölmentve a katonai szolgálattól, a gimnázium ren-
delkezésére álltak. Így lett negyedik osztályos koromban hittaná-
runkból latintanárunk és osztályfőnökünk Pehm József. Inkább szi-
gorú, mint jó tanár volt. Rendet tartott, de nem a szeretet, a tekin-
tély, hanem a parancsuralom rendjét.” Írja róla Keresztúri Dezső
irodalomtörténész.³

Zalaegerszegi plébánosként egyre nagyobb hangsúlyt fektetett a
nevelésre: áthívta Törökbálintról a Notre Dame Női Kanonok és
Tanító Rend nővéreit, számukra elemi és polgári iskolát és taní-
tónő képzőt hozott létre. Támogatta és taníttatta a szegénysorú te-
hetséges gyerekeket. „Különösen a népnevelést és iskoláztatást
tartotta fontosnak. A zalaegerszegi helyzet iskolai vonalon még a
zárda belépése után sem volt a legjobb a megyében. Márpedig a
katolikus életformára nevelést Pehm a lelkipásztor legfontosabb
feladatának tartotta.”⁴ Gondolatait a vármegyei hetilapban közli

2 https://hu.m.wikipedia.org/wiki/Márton_Áron (2017.10.23)

3 https://hu.m.wikipedia.org/wiki/Mindszenty_József (2017.10.23)

4 HÓBOR JÓZSEF: A keresztényszocializmus, mint eszme és ideológia Pehm
(Mindszenty) József zalaegerszegi évei alatt <http://epa.oszk.hu/6hobor.pdf>
2017.01.07

eleinte, majd megalapítja a Zalamegyei Újságot. "...S te megtévesztett magyar munkás, még mindig nem szégyelled magad amiatt, hogy ilyenek társaságában vagy? Még mindig segíted rád kihívni ezekkel az Istent ostromlókkal az Úr haragját? Mikor veszed már elő jobbik, becsületes, hithű magyar eszedet?"³ Szervező, népszerűsítő munkájának köszönhetően kialakultak a fasiszta antiklerikalizmussal és a bolsevik ateizmussal szembeforduló Katolikus Népszövetség megyei szervezetei. Később püspökként számos iskolát alapított.

Márton Áron pappá szentelését követően szintén hittanár, de volt igazgató-helyettes és árvaházban tanulmányi felügyelő is. „Hittanári működését a jellemformálásra irányította. Ehhez baráti közelségbe engedi a tanulóit, ami nem volt szokásos a korabeli középiskolák tanárai és diákjai között. (...) Ahhoz, hogy ne a katedra magasságából, hanem embertársként tudjon hatni a formálódó kamaszokra, le kellett bontani a hagyományos pedagógia korlátait. Akinek nevelését rábízták, azokat beengedte saját világába, hogy elfogadható választ adhasson a minden formálódó személyt foglalkoztató kérdésekre.”⁵ Püspöki titkárként Kolozsvárott az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség egyetemi szakosztályának vezetője, valamint egyetemi lelkész és hitszónok. „Ifjúsági prézesként az eddig eltelt másfél esztendő alatt rendíthetetlen eréllyel hirdette főiskolás híveinek, hogy népünk életmegújulása elválaszthatatlanul a lélek nemességétől, a szellemi magatartás tisztaságától, az értelem eleven frissességétől és az akarat szilárdságától függ.” írja róla az a Venczel József, aki meghívta erre a munkára.⁶ Szervezetten járta a városokat és falvakat, előadásokat tartott. Látván, hogy az állam egyre erősebben hat a kisebbségi iskolák korlátozása és bezárása irányában, György Lajossal közösen megalapítja az „Erdélyi Iskola” című népnevelő folyóiratot, amelyben rendszeresen publikált vezércikkeket. Teljes körű népnevelési tervet dolgozott ki, melyet a vezető réteg kinevelésével, megszervezésével kezdett megvalósítani.⁷

5 Virt László: Nyitott szívvel. Budapest, 2002, Teleki László Alapítvány. 21. o.
– <https://martonaronmuzeum.ro/hu/documents/szovegek-marton-aronrol>
2017.01.29.

6 Venczel József: Márton Áron Püspök népnevelő rendszere. Erdélyi Iskola, 1938/39, VI. évf. 5-6. sz. 361-371. I. Venczel József: Márton Áron püspök népnevelő rendszere. Erdélyi Iskola, 1938/39. 5-6. sz. 361-371 2017.01.02.

7 Dr. Ozsváth Judit: Márton Áron ifjúságszervezői és folyóirat-szerkesztői tevékenysége 2017.01.07.

A magyar nép e két hatalmas oszlopa által létrehozott egyesületek, kongregációk, szemináriumok, mind-mind a katolikus lelkület, etika és szolidaritás terjesztésének fontos helyszínei.

Nevelési szándékaik mindmáig korszerűek, életbe vágó fontosságúak. Mindenkinek saját életterének megfelelően egyéni műveltséget szerettek volna biztosítani: az emberek értelmi, érzelmi és akaratvilágát teljesebbé tenni. Ma is érvényes gondolat: megtanítani a népet gondolkodni, hiszen aki hiszékeny és nehézkes felfogású, az könnyen téved el a jelen vad körülményei között és az embertársai gonosz szándékainak útvesztőjében. Nem elég a hétköznapok emberének a szakmai tudás, ha nincs mély, tiszta lelkülete, amely az Istenbe vetett hitben gyökerezik. Kell a céltudat, a célirányosság, határozottság. Sajnos, ez mára odáig torzult, hogy a valódi istenhit már csupán itt-ott, nyomokban lelhető fel. Az emberek súlyos árat fizetnek azért, hogy nem ismerték fel időben nagy vezetőik igazát: mára a káoszból nincs helyük a menekülésre, amit viszont a felelőtlen politikai vezetők alaposan kihasználnak a tömegek manipulálására. Ahogy 1938-ban Márton Áron nevelési elveiről Venczel József írja: „Primitív és elhízott ösztönökkel kell megküzdeni, de a vallásos élet erőajándéka biztos segítség, a nép lelke mélyen ma is, durvaságai ellenére is, erősen és elevenen keresztény. Az élet-harcban elbágyadt vagy megsebesült lelkével erőért és vigasztalásért vallásához menekül. Kedélyéhez itt lehet legkönnyebben és leghathatósabban hozzáférni.”⁵ Mára ezen ösztönök alattomos módon olyan mértékben elhatalmasodtak az emberek lelkében, hogy gyakran életcélá, életet kitöltő mozgató rugókká nőttek ki magukat, teljesen háttérbe szorítva a valós isteni és emberi értékeket, a mélyen keresztény indulatokat. Márpedig elsilányodott lelkű nép már nem képes emelkedett, nemes lelkű vezetőket kitermelni magából, nem képes átlátni elsilányodott vezetői aljas praktikáit, nem tudja felvenni a harcot ellenük.

Az emberi jogok védelmében

Mindkét lelki óriásra jellemző, hogy úgy a nyilas, mint a kommunista rendszerben kiálltak az emberi jogok védelmében és vallástól, világnézettől függetlenül harcoltak az ártatlanok üldözése ellen. A veszprémi püspökség Mindszenty József püspök vezetésével 1944 márciusától a nyilas vezetéssel szembeni ellenállás egyik központjává vált. Elítélte a faji alapon való megkülönböztetést, az ártatlanok meghurcoltatását. Befogadta az üldözötteket a püspöki palotába, papjainak engedélyt adott a gettók területén való tevé-

kenységre, az üldözött zsidók megkeresztelésére, többször tárgyalt személyesen Sztójay Döme miniszterelnökkel a Sándor-palotában. Már 1944. április 13-án követelte tőle, hogy „jogos bírói ítélettel megállapított büntett nélkül senkinek emberi jogait ne sértsek... akármilyen származású vagy vallású legyen is valaki”. Szorgalmazta a zsidótörvények visszavonását és az átkeresztelkedett zsidók kereszténnyé nyilvánítását. 1944. június 19-én levelet fogalmazott Horthy Miklósnak, amelyben kérte, legalább a gyermekek elhurcolását akadályozza meg a kormányzó. Amikor a veszprémi térségben befejeződtek a deportálások, a helyi nyilas vezető Te Deum-ját megtiltotta. A nyilas diktatúrával szemben való fellépése következtében letartóztatják⁸, Sopronkőhidán és Sopronban raboskodik.⁹

Alig három nappal azt követően, hogy 1944. május 15-én megkezdődött a magyarországi zsidók elfogatása és deportálása, Márton Áron papszentelési misét tart Kolozsváron. A szentbeszédben határozottan emeli fel a szavát az üldözöttek mellett: „Számunkra azonban, Tisztelendő Testvéreim, változatlanul érvényben van szent hitünk alaptétele. A felebaráti szeretet parancsának nyílt vállalása és érvényesítése ma inkább kötelességünk, mint nyugalmas időkben. Az ádáz ellenségeskedés szívet tépő zűrzavarában, mikor a halálgépek félelmetes motollái nemzedékeket tépnek ki az emberiség testéből és sodornak bele az immár ötödik éve sötéten hömpölygő roppant halálfolyamba, amikor az emberiség örök értékei, az emberi szellem nagy lángolásainak, erőfeszítéseinek, hősi és szent fölszabadulásainak emlékei égnek hamuvá és omlanak porba egyik napról a másikra, amikor a vihar ítéletes zúgásában népek reszketnek jövő sorsuk miatt, akkor Krisztus papjának elutasíthatatlan kötelessége, hogy az igazság mellett kiálljon és az emberben – bármilyen hitet valljon és nyelvet beszéljen is – a testvérét nézze.”¹⁰

Egy hét múlva levelet ír a magyar belügyminiszterhez, a Kolozs megyei főispánhoz és a kolozsvári rendőrfőkapitányhoz: „Tegnap értesültem, hogy zsidó címen az elmúlt napon összegyűjtött zsidó-

8 Gergely Jenő: Mindszenty József

<http://www.rev.hu/sulinet45/szerviz/szakirod/gergely.htm> 2017.01.07

9 Tarján Tamás: 1975.május.6/ Mindszenty József hercegprímás halála www.rubicon.hu/magyar/oldalak/1975_majus_6_mindszenty_jozsef_hercegprimas_halala/ 2017.01.08

10 Márton Áronnak a kolozsvári Szent Mihály-templomban, 1944. május 18-án, a papszentelés alkalmával elmondott szentbeszéde. (Székelyföld kulturális Havilap, 2009. szeptember, Hargita Kiadó)

kat és keresztényeket el fogják szállítani. Amit az ilyen szállítmányok kezeléséről és jövő sorsáról mondanak, az ember nem tudja megdöbbenés és mélységes megrendülés nélkül hallani.

Kötelességeim visszahívnak munkahelyemre, Romániába, de emberi, keresztény és magyar kötelességemnek tartom, hogy vissza-indulásom előtt az illetékes hatósági tényezőket szeretettel és Isten nevében kérjem, hogy az embertelenségeket akadályozzák meg, vagy ha erre nem képesek, ne működjenek több ezer elpusztítására irányuló cselekményben közre.” Kiállításának eredménye a Magyarország területéről való kitiltás volt.¹¹

1948 után, mikor Romániában betiltották a Görögkatolikus Egyház vallásgyakorlását, a görögkatolikusok mellett is kiállt: nem volt hajlandó addig a nyugati világ felé vallásszabadságot színlelni, míg a görögkatolikusok vallásgyakorlata be volt tiltva. Körlevélben utasította a katolikus papokat, hogy „a görög-katolikus testvéreinket előzékeny szeretettel a legmesszebbmenő vallási támogatásban és segítségben részesítsék, amikor szükséges, templomainkat, kelyhünket és egyházi felszereléseinket a keleti szertartású szentmise bemutatására készségesen rendelkezésükre bocsássák”¹²

Példájuk ma is követésre hív bennünket: kiállni az emberi élet és méltóság mellett egyenes gerinccel. Szilárdan megmaradni napjaink értelmetlen bűn-kavalkádjában őszinte, egyenes, erős jellemnek. Megvédeni a gyengét és kiszolgáltatottat akkor is, ha nem tartozik bizonyos érdekeltségi körökhöz, meglátni benne azokat a kincseket, amelyeket lelke mélyén rejteget, s amelyek előcsalogatása által mi magunk is gazdagodhatunk.

Karizmatikus vezetők

Szeretetből fakadó tetteik következtében tömegeket ihlettek Isten szeretetére. Miséik, bérmaútjaik alkalmával nemegyszer több százszázres tömeg kísérte őket. A totalitárius rezsimek pedig nem túrték a karizmatikus szent lelkületű embereket. Nem viselték el az Istennek élő, erkölcsös, szabad lelkületet a nép körében. De úgy Mindszenty József, mint Márton Áron a végsőkig vállalták a rájuk bízottakat és felelősséget éreztek irányukban. Tudott-e ilyen vezetőket teremni a kommunizmus? Mennyire mondható el ez napjaink világi – vagy akár vallási vezetőiről?

11 https://hu.m.wikipedia.org/wiki/Márton_Áron (2017.10.23)

12 Mühlbauer-Keul Mária: Két erdélyi katolikus egyházfő: Márton Áron és Alexandru Todea, In:Keresztény Szó, <http://epa.oszk.hu/00900/>

Gondolatok a hazugságról és a világról

Kis Enikő, a kolozsvári BBTE biológiai karán, biológia szakon diplomázott. Biológiai jellegű szakfolyóiratokban publikál. Rövid írásai jelentek meg az AQUILA Magazinban is. 13 éve tért át a katolikus hitre, azóta az AQUILA közösség tagja.

Szeibert Márton

Gondolatok a hazugságról és a világról

Az alábbi filozófiai fejtegetés célja, hogy új megvilágításból, új megközelítésben vizsgálva a hazugságot jobban megértsük a világban való létünket.

Az alábbi fejtegetésben Avilai Szent Teréz és Pável Márta műveiből indulok ki.

Teréz, mint egyháztanító nagy tekintéllyel bír, és ha Ő a hazugságot nagyon súlyos bűnnek

tartja (már pedig annak tartja), akkor annak komoly oka van. Teréz többször beszél önmagunk becsapásáról, illetve ennek az ellentétéről, önmagunk megismeréséről. Önmagunkat csak úgy ismerhetjük meg, ha bátran levetjük azokat a belső hazugságokat, amiknek a többségéről talán nem is tudunk, hogy léteznek. Ez a folyamatos tudatosodás, az önismeret gyakorlása folyamatos feladata annak, aki a lelki úton akar járni. *„Az önismeret rendkívül fontos, s még ha az évig emelkedtetek volna, akkor is azt akarnám, hogy szüntelenül gyakoroljátok magatokat benne. Azt hiszem azonban, hogy sohasem fogjuk magunkat igazán megismerni, ha nem igyekszünk megismerni Istent.”*¹³ Remélem, a cikk végére még egyértelműbb lesz, hogy mi a kapcsolat az idézetben említett önismeret és istenismeret között. *„Mert nagy igazság az, hogy mitőlünk semmi jó sem származhatik; hogy nyomorultak, hogy semmik vagyunk. Aki ezt nem vallja, az a hazugság útján jár. S minél jobban meg van valaki győződve saját semmiségéről, annál inkább megegyezik a legfőbb Igazsággal, mert az Ő útján halad. Adja meg Isten nekünk, nővéreim, azt a kegyelmet, hogy sohase térjünk le az önismeretnek ez útjáról.”*¹⁴

Pável Mártától pedig az emanációs elméletét és ehhez kapcsolódóan a teremtés hogyanjáról szóló gondolatait veszem át az *Aki nek füle van a hallásra, az hallja meg...*¹⁵ című könyvéből. *„maga a valóság egyedül az élő Isten”*¹⁶ ; *„Az érzéki világ, amely valóságosnak látszik, nem egyéb, mint a teremtett világokban, az alvajárási lények káprázata.”*¹⁷ ; *„Aki már letörölte az ablakot, az már legközelebb nem is jön ide, ebbe a 3D-be, mert ez kevés lesz neki – ő már kilátott, tovább vágyik –, és ő valóban nem is idevaló. Ehelyett egyre finomabb ... világok felé vonzódik ..., és a lélek tudati homálya egyre jobban oszlik.”*¹⁸ ; *„A lelkek, amikor kiszakadtak Istentől – a forma, tér és idő nélküli Végtelen értelemből, erőből és tudatból –, többségükben (de nem mindegyik) lefelé tartottak, ahogyan halványult a fényük, úgy kaptak egyre súlyosabb testeket, és Isten ezt az (saját) akaratot követve teremtette alájuk a világokat megfelelő sűrűségben, ahogyan a szabad akaratukban zuhanó lények ezt igényelték. Isten folyamatosan adja és adja az újabb világokat kóborló lényei alá (ahogyan mi emberek is az elmenő gyermekeinknek lakást veszünk, hogy ha külön van is, de jól érezze magát, per-*

¹³ Avilai Szent Teréz, A belső várkastély, 1. lakás, 2. fej.

¹⁴ A belső várkastély, 6. lakás, 10. fej.

¹⁵ Szabina Press Nyomda, Budapest 2009., ISBN 978-963-06-8042-4

¹⁶ 101.o.

¹⁷ 102.o.

¹⁸ 103.o.

*sze ez vízszintes irányú távolodás, az pedig az öröklétből való zuhanás).*¹⁹ ; „Isten kivonul a világból miattunk, ami nem az elhagyásunkat jelenti, hanem szabadon engedésünket. Ennek ellenére Isten minden pillanatban a közelünkben akar lenni, és mindent annyira átszublímál, amennyire megengedjük neki.”²⁰

Isten, mint tökéletes, abszolútum, valóság létezik. Minden, ami nem Ő, az csak tökéletlen lehet, csak töredékes, csak valamennyire valóságos, viszont valamennyire káprázat. Ha a világot, mint Istentől teljesen különálló valamit tekintek (persze nem teljesen az), akkor az csak káprázat. Minden annyira káprázat, amennyire nem Isten. Ha pedig káprázat, akkor hazugság, mert nem valóság, nem igazság.

Az Istentől való külön levés, távoljárás annyit tesz, mint a hazugságot választani az igazság helyett. Az Isten lélek, a lélektől távol áll a hazugság, ha viszont mégis hazudik, akkor meghasonlik önmagával, akkor valamiféle külső bűrára lesz szüksége, ami megengedi számára a hazugságot, amitől már nem áll távol a hazugság, ami önmaga is hazugság, ami káprázat. Tehát a lélek, ahogyan Istentől távolodik, és egyre inkább hazuggá válik, egyre inkább a materiális világokba burkolózik, testet ölt. Itt már érthető, hogy mennyire a hazugság az, ami meghatározza a teremtett világban betöltött szerepünket, és hogy miért kell erről gondolkodnunk.

A fentiekhez kapcsolódik egy nagyon szemléletes pszichológiai példa, mely alátámasztja a már leírtakat. Ez pedig nem más, mint a hazugság testi reakciói, hogy az ember szinte képtelen arra, hogy leleplezhetetlenül hazudjon. Tudunk másokat és önmagunkat megtéveszteni, de tökéletesen leplezett hazugság talán nem is létezik, mert szinte mindig lesz valamilyen árulkodó jel a testi állapotunkban. Ez lehet egy mozdulat, egy pillanatnyi izomösszehúzódás, pulzus- illetve vérnyomásváltozás, hangerőváltozás, hangszínmódosulás, beszédsebesség-, szókinccs- vagy kifejezésmód-változás és még sokáig lehetne sorolni. Például nagyon érdekes a 20. század egyik felfedezése, a mikro-arc kifejezések:

„Habár az arc izmainak mozgatása felett van akaratlagos irányításunk, az arcunk alapvetően kettős rendszer. Általunk választott, szándékos, illetve spontán, akaratunktól függetlenül megjelenő arc kifejezések alkotják arcjátékunkat. Az utóbbi, önkéntelen arcmozgások az evolúció során alakultak ki, és gyakorlatilag minden

¹⁹ 260.o.

²⁰ 279.o.

személynél azonosak. Az ilyen, érzelmeket – pl. boldogságot, féltelmet, haragot, undort, szomorúságot vagy megvetést – leíró arckifejezések nemtől, kortól, kultúrától függetlenek, azaz univerzálisak. ... Azonban arckifejezéseink nem csak spontának és önkéntelenek lehetnek. A szocializáció során a gyermekek megtanulják kontrollálni az egyes arckifejezéseket, ami azt is jelenti, hogy képesek lesznek elfedni olyan mimikai elemeket, amelyek az egyes érzelmekről árulkodnának. Tehát képesek lesznek hamis érzelmeket közvetíteni. ... A hazugság szivárgásának egyik legérdekesebb és legsokatmondóbb formája az úgynevezett mikro arckifejezés. A mikro arckifejezések teljes képet mutatnak az elrejtteni kívánt érzelméről, ám olyan rövid ideig tartanak, hogy általában nem vesszük észre őket. A másodperc töredéke (nagyjából 10-20 századmásodperc) alatt suhannak át az arcon. ... A mikro arckifejezések egyik jellemző tulajdonsága, hogy igen részlet gazdagon ábrázolják az érzelmeket. A probléma csak az velük, hogy egyrészt nagyon kevés ideig láthatóak, másrészt nem annyira gyakoriak. Nem úgy, mint az elfojtott arckifejezések. Az elfojtott arckifejezések akkor keletkeznek, amikor az emberben tudatosul, hogy mi kezd éppen megjelenni az arcán, és megszakítja az adott arckifejezést, gyakran elfedve azt egy másikkal (ilyen maszk például a mosoly, ami egyébként a legtöbbször előforduló is ezekben az esetekben). Az elfojtás sokszor olyan gyorsan történik, hogy egyszerűen nem lehet azonosítani azt az üzenetet, amit az adott arckifejezés közvetített volna. Ellenben maga az elfojtás ténye észlelhető, így jelzi, hogy az illető megpróbálja elfedni valamely érzelmét.”²¹

Ez az idézet csupán egy példa, a hazugságot felismerni, mint már mondtam, rengeteg módon lehet, és nem hiszem, hogy létezik olyan ember, aki a hazugság minden jelét képes lenne tökéletesen leplezni.

Aki nem szokott hazudni, de egyszer-egyszer valamiért mégis megpróbálja, az érezni fogja magán, hogy ez milyen borzalmasan nehéz, érezni fogja az adrenalint meg egyéb reakciókat. Aki viszont sokat hazudik, és profi szinten űzi ezt, és azt hiszi, hogy bárkit be tud csapni, az az ember is mutat jeleket, olyan reakciókat, amik leleplezik őt. Az a kérdés, hogy miért vannak ezek a reakciók, miért nem tud az ember az igazságtól függetlenül azt mondani, amit csak akar. Lényegében erre a kérdésre megadja a választ a fenti filozófiai fejtegetés, miszerint a hazugság egyfajta meghasonlás. Az Istentől való elszakadás „korai” állapotaiban a hazugságnak, ami a bűn léte, lényege, nagyon szembetűnő testi reakciója

²¹ <https://m.nyest.hu/hirek/a-hazugsag-az-arcunkra-van-irva> (Megtekintés dátuma: 2017.10.23.)

van, lényegében elkezdődik a materiális burok felvétele. De még itt az emberek között is az apró hazugságoknak is vannak látható jelei. Éppen azért vannak, amint azt már feljebb írtam, mert a lélek (a létünk lényege és alapja) távol áll a hazugságtól, és minden hazugsággal saját magunk ellen vétünk, saját magunktól idegenedünk el, és ez olyan belső feszüléseket okoz, amik akár tudatosakká válnak, mondjuk például izgalom formájában, akár nem, de szükségszerűen testi reakciót fognak előidézni.

A hazugság testi reakciója annál szembetűnőbb, minél tisztább lélekről van szó. Tökéletesen hazug lénynek nevezhetnénk azt, aki reakciómentesen tud hazudni. Véleményem szerint tökéletesen hazug lény nem létezik, mert a hazugság a lélektől létidegen, és ezért a tökéletesen hazug lény a tökéletesen lélekmentes lényt jelenti, ami ellentmondás, mert lélek nélkül nincs létezés.

A cikk elején levő Teréz-idézetben olvasott önismeretnek és istenismeretnek a kapcsolata talán már egyértelművé vált. Mind a kettő a káprázat, a hazugság felszámolásával jár, s így éppen ezért teljesen szétválaszthatatlanok, a kettő csak és kizárólag együtt működik. A mai korban népszerű önismereti tréningek egy bizonyos szinten biztosan hasznosak, de komoly eredményt nem érhetnek el, amíg Istent kizárják belőle.

A hazugság tehát az antropológia, sőt az ontológia egyik gyökérvkérdése kell, hogy legyen, mely a világban való létünk egyik meghatározó eleme, még akkor is, ha egyfajta „antielelem”, ami a valóság ellen irányul, azaz a lét ellen, Isten ellen.

A cikk írója: Szeibert Márton mechatronikai mérnök, az AQUILA Párt tagja, aki 10 éve végez önkéntes tevékenységet az AQUILA szervezésében. A teológia, filozófia a kedvenc hobbijai közé tartozik. Egyéb írásai az *AQUILA Magazin*ban olvashatók.

*Mind a tudomány, mind a vallás Istenbe vetett **hitet** kíván.
A hívők számára Isten van a kezdetben,
a fizikusoknak pedig Ő van minden megfontolás végén.
Az előbbieket számára Isten a bázis, az utóbbiaknak a vi-
lág minden megfigyelésének a koronája.*
Max Planck

Pável Márta
EMBER és ember!

Szeressük, segítsük embertársainkat.

Két szinten: Egyik plebsznek, másik filozofikusabb felfogásúaknak.

Míg az alább leírtakon gyötrődtem, úgy éreztem, végtelenül szomorú a lelkem. Elég elgondolkoznom azon, hogy milyen méltóság, spirituális erő, nagylelkűség van vagy lehetne némelyik emberi testben. Úgy mennek el a Földről, hogy ebből semmi sem jön át, semmit sem élnek meg, nem lesznek jobbak, szebbek, szellemibb, pedig minden megvan hozzá, hogy ilyenekké legyenek. Úgy élnek,

hoggy meggyötörve, testileg-lelkileg kiaszottan, szinte kívánják a távozást, a halált. Ezen még sok hitvány embertársunk is ront az önzéssel, a másik ember tiszteletének megtagadásával.

Emberek, állatok, növények is különleges érzékekkel, finomsággal bírhatnak. Ez nem panteizmus, annak ellenére, hogy ez a vád érhet, vallom, hogy hitem és tapasztalatom szerint mindenben különböző fokon, de lélek van. Sőt állat - állat viszonyában is micsoda nemesség, szeretet és csoda is előfordulhat, pl. a kutyában is milyen mély, hűséges és szerető lény lakozhat. Ugyanakkor az emberekben egyre inkább kialakul az a kis cinikus vélemény, s már kedvenc mondássá lett; *minél inkább megismerem az embereket, annál jobban szeretem a kutyámat*. Ez szomorú – annak ellenére, hogy van benne némi igazság is... – és keresztényként nem fogadhatom el. Habár nagyon nagy véleménnyel vagyok a kutyákról, macskákról és másfajta állatokról is. Azt is hallom, sokan sértésnek veszik pl., ha egy legalsó szinten lévő embert (pl. megerőszakolja saját kicsi gyerekét) az állathoz hasonlítom, s igazuk van, mert az állat ilyet nem tesz.

De vissza az emberekre. Mára elérték, hogy az emberek nagy része már kisbetűssé lett, és társdalom leépítő hatására, többek közt a média által egy olyan lényé vált – nagy többségükben –, akik csak fogyasztanak, állati módon zabálnak, szexelnek... ez már egy időtöltés, divatot követnek, ergo minden olyat tesznek, ami a testnek kell és a lélekről pedig szó nincs, még a szótárukban sem. Menővé lesz egy olyan műsor, mint a milliomos feleségek, s lesz bőven olyan is, aki megnézi, pedig már beharangozójától is visítózni tudna az ember, annyira silány maga az ötlet is.²²

"Szomorúan látjuk, hogy férfiak, nők és gyermekek mily mértékig szenvednek testükben és szívükben, miközben egy ilyen belső fényt hordoznak. Ez a fény lehet a jövőtök." Eric Julien

Ez, az igaz EMBERT elpusztító, lealacsonyító mód teljes erővel működik, s ezt irányozza meg az oktatás, a hathatós nevelés hiánya, már a vallások áruló magatartása is, akik már inkább moralizálnak, minthogy a transzcendencia felé irányítanának. Életünket olyan tanítások határozzák meg, amiben mindent átható lehúzó erő érvényesül, hogy az igazi nagybetűs EMBER ne is tudja, eszébe se merjen az jutni, hogy igazából ki is ő, és mi lehetne. A médiában ilyen szót sem kap, minél obszcénebb valami, annál jobb. Elképesztő módon a társadalmi igyekezet célja(?) minél ala-

²² Hogy lehet ilyennel előjönni, mikor az ország egyharmada súlyos anyagi gondokkal küzd, akkor heccelik őket a sznobsággal, a végtelen silánysággal, butasággal, ez az én szememben tragédia.

csonyabb szellemi szintre juttatni az embert. Pl. Már a kereszténynek mondott emberek egy része sem tudja, hogy a beleegyezésén kívül semmiféle szentség, kenet stb. nem hathat.

A. Mello története a sassal és tyúkkal. Csak röviden: *a tyúk kiköltötte a sas tojását és csibékkal együtt nevelte a sast is. Egyszer a sas látta az égen a sasokat, kérdezte, ő is tudna így repülni? A tyúk mama lebeszélte róla, te nem tudsz repülni, te csak egy tyúk vagy, kapirgálj csak tovább!* Nos, röviden ennyi a történet, de nagyon tanulságos, mert nekünk, embereknek is megtiltották a repülést. Sőt a vallások, amelyeknek a feladatuk lenne ennek a lelki repülésnek a segítése is, a legnagyobb erővel kenik be körülöttem „ragasztóval” a földet, hogy el ne tudj szállni. Persze ez esetünkben nem jár sikerrel, ők kevesek hozzá, ez is a nagy bajuk velünk szemben, de kit érdekel..., ez nem a mi sarunk lesz.

Ezzel együtt azt is elfedik, elhallgatják – s lehet, hogy már ők sem tudják, csak nagyon kevesen...–, hogy ki az igazi EMBER, miért van, mi a célja, végső soron mivé lehetne. Az a félelmetes lehetőség, ami az EMBERI tulajdonságunkat illeti, hogy mivé lehetnénk, az teljesen kiiktatódott a tudatos tudatunkból, de még benne van a tudatalattinkban. S aki ezt Isten segítségével felismeri, az rázogtatja többieket – ahogyan most én is teszem...– ébresztő, nem ennyi vagy! Amit most lát az emberiség magából, az erősen lesújtó, most csak azt látjuk, hogy mivé lesz egy romos élet után a lény, és amit még nem hisz, hogy még szomorúbb folytatás jön. A hiányt felismerve rengeteg tévtanító van a világban, és egyik jobban egoista, mint a másik, de mi (és a hozzánk hasonlóak) nem állhatunk mindenki mellett, hogy ne tudják őket félrevezetni. Sajnos a hamis hangok felismerésére már rég nem lettek megtanítva az emberek. Megpróbáltam, hiába mondom, tanítom az embereknek, hogy fogják fel, nem csupán ennyik, nemcsak biofizikai üzemek, de nagyon kevesekhez ér el a tanításom és még kevesebbek teszik is meg (jelenleg kb. 40-en.)

Okai többértűek; kemény az, amiket tanítok, és mára táposak lettek az emberek, nem akarnak Isten felé elköteleződni, halogatnak, s vannak, akik olyan buták – „médián nevelődtek”.. –, hogy fel sem fogják, miről beszélek, sőt gyanakodva néznek, hogy nincs-e valami baj a normalitásommal. Az enyémmel nincs, de az ő józanságukból, bölcsességükből hiány van, nagy baj van.

Ez olyan, mint az alábbi A. Mellótól kölcsönzött idézet.

<https://terebess.hu/keletkultinfo/mello1.html> *Egy régi indiai mese szerint a kiséger, a macskától való félelme miatt, állandó szorongásban élt. Egyszer egy varázsló megszánta, és macskává változtatta. De akkor meg a kutyától félt. Ezért aztán a varázsló kutyává változtatta.*

Ettől kezdve meg a párductól kezdett el félni. A varázsló ekkor párduccá változtatta. Erre meg a vadásztól reszketett. Itt aztán a varázsló feladta. Visszaváltoztatta kiségérré, mondván: - Bármit is tennék, úgysem segítene rajtad, hisz a szíved egérszív.

Már annyira egérszívűekké változtak, hogy ami a felsőbbrendű EMBERT adná, az kihalt a tudatukból, s nagyon nehéz ezt a tudatot visszahozni. Ez az egész miért van így, mikortól van, nem tudom, ahogyan az igazi okát sem. Többféle hipotézisem van, de autentikusan igazolni nem tudom.

Megint A. Mellotól idézet uo. mert szépen érzékeltet valamit abból, amit közölni akarok. *„Volt egyszer egy koncentrációs tábor, abban élt egy fogoly, akit bár halálra ítélték, mégsem félt. Szabad volt. Egyszer a börtönudvar közepére állt, és gitározott. Óriási tömeg gyűlt köré, hogy hallgassák, mert a zene varázsának hatására már ők sem féltek. Látván ezt, a börtön vezetősége megtiltotta az embernek, hogy gitározzon.*

De a következő napon megint ott volt, dalolt és gitározott, és megint nagy tömeg vette körül. Az örök dühösen elcibálták onnan, és levágták az ujjait.

De másnap ismét ott volt, énekelt és gitározott, már amennyire vérző ujjai engedték. Ez alkalommal a tömeg már éljenzett. Az örök megint elhurcolták, és összetörték a gitárját.

A következő napon a férfi teljes szívéből énekelt. Micsoda dal volt az! Mennyire tiszta és felemelő! A tömeg vele együtt énekelt, és amíg a dal tartott, az ő szívük is olyan tiszta lett, mint azé az emberé, lelkük pedig törhetetlen. Az örök annyira feldühödtek, hogy kitépték a férfi nyelvét. Félelmetes csend ereszkedett a táborra.

Mindenki legnagyobb meglepetésére, a férfi másnap is ott volt a megszokott helyén, és táncolt valami hangtalan zenére, amit csak ő hallhatott. Kevés idő múltán egymás kezét fogva táncolt mindenki a meggyötört, vérző kezű alakkal a kör közepén, miközben az örök lába földre gyökeredzett a csodálkozástól.” Összességében az emberiség ma már nem ezt teszi, az első kudarc után, sem nem táncol, sem nem gitározik és lelkének az éneke is végleg elhalt. Helyette a fent említetteken kívül ölik egymást, és öldöklő vallásháborúkat, politikai küzdelmeket folytatnak. Pont úgy, mint az ősember, az állatokhoz nem hasonlítanám, mert ők csak ösztönélet miatt küzdenek egymással, így nem oktalan állatok.

Erre is egy történetet prezentálok uo. *„Egy félelmetes kinézésű szúfa ért a palota kapujához. Senki sem merte megállítani, miközben az a trónterembe sietett, ahol a szent életű Ibrahim ben Adam ült.*

- Mit akarsz? - kérdezte a király.

- Csak egy helyet, hogy aludhassam ebben a karavánszerájban
- Ez nem karavánszeráj, hanem az én palotám.
- Megkérdezhetem, hogy kié volt ez a palota előttem?
- Az apámé, de ő már halott.
- És előtte, kié volt a palota?
- A nagyapámé, de már ő is halott.
- És még azt mondod, hogy ez a hely, ahol az emberek tartózkodnak egy kis ideig, és aztán továbbmennek, nem karavánszeráj? Mindenki az indulási csarnokban van!”

Tragédia, hogy a dolgok valóságos szemléletének hiányában az indulási csarnokból nem lesz továbbhaladás, többnyire zuhanás következik be, és haláluk után ettől is rosszabb lesz, mert elhalasztották a lehetőséget. De ezen is most sokan szánakozva mosolyganak – gondolják szegény én...–, viszont a valóság az, hogy zokoghatnak maguk élete felett. Így viszont pontosan azt nem éri el, azt nem teljesíti be az emberi lény, amiért a földi létbe született. Ugyanakkor el kell gondolkozni azon is, hogy milyen különleges lény valójában az igazi EMBER, akit nem ismerünk, tudom, hogy sok meglepetés lehet még. Nagyon sok összetevő, sok hatás és

(A kép FB-ról van.)

különleges érzékenység, múltbeli dolgok halmaza, elmondhatjuk jelenleg kiismerhetetlen. Micsoda belső szépség kell ahhoz, hogy valaki elgyönyörködhessen egy vízcseppen, ami megcsillan a levélen, vagy a végtelen égbolt alatt érezze, hogy meggy össze és lesz kicsivé.

Ha rangsorolhatunk az általunk ismert/érezélt lények között, akkor valóban

az ember állhat a csúcson, de miután – ismétlem, hogy – vallom; minden állatnak, és növénynek stb. is van lelke, sokkal másképpen kellene élni és minden élőlényhez viszonyulni. Főleg, ha a Facebookon nézzük ezeket az aranyos történeteket, hogy a kutya babusgatja a papagájt, és nem harapja el a nyakát, vagy azt, hogy milyen viszonyban tudnak lenni állatok egymással, amire sokszor a kisbetűs ember nem képes. Ugyanakkor vannak szép, lelki alkotások is – amikből 100 x több kellene –, mély emberi érzésekkel telik. Sok olyan filmet kellene készíteni – mert ma elég kevés

van...–, vetíteni, mint pl. Don Matteo, Legyetek jók, ha tudtok, Barrakká vagy hasonlóakat, ahol nem a durvaság, hanem a jóleső egymásra figyelés, szeretet, lelkeség a domináns.

Ha társadalmilag, államilag lenne akarat – lakossági igény nem sok van, mert az emberek tömegéből azt kihalasztották –, akkor talán segíteni lehetne az embereken úgy, hogy segítsenek a bennük lévő jószágot kibontakoztatni. Az emberek gyengék, amit sokszor hallanak, azt elhiszik, rossz és jó példákat gondolkodás nélkül követnek. Egy politikai vélemény szerint; *a szavazónak annyi memóriája van, mint egy akvárium aranyhalnak*, amit pár órán belül utoljára hall, arra megy.²³ Tudjuk, az emberben jó és rossz is egyaránt van, igaz nem egyforma arányban, de mindegyik előfordulhat. Az EMBEREK lelkében micsoda szép dolgok lehetnek/vannak, ezért is nem szabad megengedni, hogy a negatív dolgok kerüljenek felszínre. Nagyon sokat változtat, alakít a környezet, a többi ember milyensége. Mindenkinek azon kell lenni, arra felé kell hatni, hogy akikért felelősek vagyunk; pl. gyerekeink, neveltjeink, barátaink stb. jó társaságba kerüljenek. Nekünk magunknak is olyan embereket kell választani barátnak, társaságnak, akik felfelé visznek, és nem megzuhantatnak lelkileg, erkölcsileg.

Akik a társadalom alján élnek segítségre szorulnak, de akik nem elég erősek, ne próbálják meg, mert könnyen bekeverhetik őket maguk közé, s amúgy akinek nincs erős tartása, vagy mint szokták mondani: ha valakinek nincs kenyere, nem tud adni... Tisztességes, becsületes, hívő – nem bigott!... – környezet viszont csodákra képes, mert az emberek egymásra hatása rendkívüli lehet. Szintén lelket emelő hatású egy-egy jó film, felébreszti az emberben azt, hogy ő is más lehetne, és nívósnak lenni sokkal jobb érzés, mint rossznak. A rosszság csak az elején hoz némi kielégülést, majd rettenetesre fordul, aztán fájni fog, a halál után pedig... nagyon fog fájni.

Az emberben nagyon sok szépség finomság is van, ettől különleges, ettől Ember. Simogatónak érzi a nap melegét, hálás tud lenni a hűsítő szellőért, és elájul a szíve, ha megszagolja virágokat stb. Az állatok szeme is beszél, finomabb ember érti is, válaszul nagyon sok ember megsimogatja őket. Ha a másik ember szemébe tudunk mélyedni, láthatjuk, mint egy résen át a valóját, örömét bánatát, milyenségét. A szem elárulja a mosolygós arc mögötti esetleges magányát, nyomorát. Át lehet látni a másik emberen. Ha tehetjük, le kell állni a másikkal beszélgetni, mára olyan magányosak az em-

²³ /Én csak reménykedem, hogy ez nem igaz./

berek. Kevés olyan ember van – aki visszautasít –, akivel ha megfelelően, méltó módon leállunk beszélgetni, nem lesz benne öröm és némi hála, hogy valaki kíváncsi rá és meghallgatta. Ők is vándorok, egyedül vannak, ahogyan mi is. Képesek rá, hogy megérezzék az örök, halhatatlan lelket, ami mindannyiunkban közös. Segítsük egymást, ne engedjük, hogy az ember csak annyi legyen, amit ma a média főként a TV-n át sugall. Ezek a szánalmas műsorok, ezek az undorító valóságshow-k, ezek a primitív üvöltözős játékok, amelyek semmi másról nem szólnak, mint ruhákról, mellekről, szexről, obszcénságokról, népbutításról. Ráérünk-e haszontalanságokkal foglalkozni, vagy csak elpocsékoljuk a drága időt, amit a kiteljesedésünkre, az észhezterésünkre kaptunk?

Fordítsuk egy kicsit a lelkizőbb, tömeghez szólás helyett tudományosabbra vagy filozofikusabbra ezt az írást.

<http://mek.oszk.hu/08700/08784/html/filozofia.htm> Turay Alfréd „*Thalész azt állítja, hogy minden istenekkel van tele! Ezek a gondolkodók elsősorban nem fizikusok (nem természettudósok) voltak, hanem teológusok. Felfogásukban a phüszisz (természet) nemcsak az érzékelhető természet, hanem az érzékfeletti, isteni ősforrás is, amelyből a dolgok erednek.* „ A milétoszi bölcselek gondolkodását magaménak tudom. Annyira finoman, Emberi módon közelítetek az igazsághoz, hogy ettől csak feszül az ember lelke, hogy milyen rendkívülien okosak voltak. Szerintem is mindent áthat Isten, immanens és egyben transzcendens is. Így még szomorúbb az, amit a fentiekben leírtam. Istentől ered minden, és akár lényeivel akár más módokon, de az Ő lehajló jó szándékú akarata van azokban a dolgokban, amik történnek, annak ellenére, hogy nem avatkozik közvetlenül bele. Az emberiség zömében vakon és süketen él a vakvilágban, és ezt csak fokozza, ahelyett hogy LÁTNA!

Ha csak abba gondolunk bele, hogy 4,5 milliárd év az eddigi Földünk sorsa, és kb. a felénél tartunk, mert ennyi van még vissza, hogy elpusztuljon, pl. bekebelezze a Nap. Ha azon, ami eddig történt a földünk sorsában végigsuhanunk, akkor semmi megnyugtatót nem gondolhatunk létünk biztonságára felől. Ez sokkal instabilabb világ, mint a zsidóknak a manna a pusztában. Nyugodtan elmondhatjuk, bármelyik pillanatban, tán fel sem fogjuk és már elpusztultunk pl. dinoszauruszok. Semmi nem biztos, ami anyagi és az idő törvényének alávetett.

Elképesztően esetleges, hogy itt vagyunk, és meddig vagyunk itt, mi, emberek. Nem tudjuk biztosan azt sem, hogy ki, mi, miért segített abban, hogy létezzünk, csak az okot vélhetjük, hogy miért vagyunk, azt is csak úgy, ha Isten szerint próbálunk gondolkozni. Ez

meg nem sokaknak sikerül..., nem úgy, mint Platónnak, a milétoszi bölcselőknek, a püthagóreusoknak, vagy pár azóta született szentnek, vagy filozófiai, teológiai zseninek. De csak ennyi az igazán megértők köre, akik valójában felfogják, miért is vagyunk itt. Nagyon megszívlelendő:

Uo." *Parmenidész (Kr. e. 6-5. sz.) a "Peri phüszeósz" című tanköltevényében a megismerés két módját különbözteti meg (DK, B 7): az egyik az igazság útja (szellemi ismeret), a másik a vélekedés ösvénye (érzéki észlelés). Alaptételként állítja: "a lét és a gondolkodás ugyanaz" (DK, B 8 és 8). - A filozófust az ontológia atyjának szokták nevezni, mert azt tanította, hogy a jelenségszerű világ (a létező: gör. to on) alapja a lét (gör. einai). A filozófus alaptétele: a lét van, a nemlét pedig nincs (DK, B 2).*

Mára a szellemi megismerés lassan ismeretlen fogalommá zuhant, és teljesen eltorzult az ilyen szintű és mélységű gondolkodás. A régi gondolkodók szellemi magaslatára kellene visszatérni, mert a nagybetűs EMBER nem tud megvalósulni a mai végtelen nihilben.

<http://vigilia.hu/regihonlap/2005/1/lukacs.htm> Rahner: „*E végeláthatatlan keresés szubjektuma a mélységes transzcendencia-tapasztalatból élő hívő, a keresés tárgya pedig a Deus semper maior. Ez a kereső teológia nem teheti meg, hogy „Istent” egy egyszerű címkével lássa el, csak arra szolgálhat, hogy „meghagyja a végső szót Istennek”.*”

Nos, ez mára valahogyan kimaradt.

Ha az embert és a földi életének kialakulását, a Föld sorsának 4,5 milliárd év alatt való kialakulását, vagy az utóbbi 20 millió év eseményeit nézem, jogos félelem szállhatna meg. Nagyon-nagyon instabil az életünk helye és az egész, hogy meddig leszünk, milyen körülmények között, mi történik a jövőben stb. Millió kérdés lehetne, valós válaszok nélkül élünk. Nem tudjuk a tetteinkre a reakciókat sem, hogy mire, mi a válasz, nem ismerjük a távoli következményeket sem.

Viszont a csigaházba húzódás sem megoldás. Miután eddigi hipotézisek szerint pl. a Földünk történetében egy folyamatos fejlődés/változás van, amely variálódik; pl. a szerethető, élhetően kedvező körülmények és a teljesen kedvezőtlen viszonyok közt. Lesznek-e még sokáig nyugalmas évek, azt nem lehet tudni, hogy mikor, mi adja elő magát. Ha csak a felmelegedést nézzük, hogy például 70 ezer évvel ezelőtt milyen változások voltak, és azóta is vannak pl. a geológiai, légköri viszonyokat nézve, ez már idegesítő a jövőnkét nézve. Megszámlálhatatlan instabilitási lehetőség van. Az emberi természetre nézve, hogy Emberré váljon az ember pl. ma nagy akadály a mobil és kistestvéreinek alkalmazása, az emberek elszigetelődnek egymástól, már nem is néznek egymásra,

hanem szorosán ülve csak a mobilt nézegetik.²⁴ Nem tudom, hol az alsó fok, de valahol itt kell lennie. Ismert mondás szerint; az ember sokmillió lényből alkotott emberi fajnak a sokmilliomod része. Most ezt nem így élik meg. Nem kell a mátrixot művileg megalkotni, már megvan...!

Elpocsékolt életek, tönkretett földi esélyek. Úgy tűnik, most is egy új változás előtt állunk. Az ember pedig – a hitem és meggyőződésem szerint – azért van a földön, hogy az életével kapott lehetőségét kihasználva, a lehető legjobban jöjjön ki ebből a létből, ami nem más, mint egy óriási lehetőség.

<http://vigilia.hu/regihonlap/2005/1/lukacs.htm> K. Rahner: „*Világosabbá kellett volna tennem, hogy az ilyen isteni megtapasztalást nem az emberben korábban egyáltalán meg nem lévő tanítás ébreszti fel, hanem az ember kifejezettebb önmagára ébredése és önmagának szabad elfogadása, amely mindig adott, kikerülhetetlenül, bár olykor elhomályosultan vagy elnyomottan, és amelyet kegyelemnek nevezünk, amelyben Isten maga van jelen az ő közvetlenségében.*”

Segíteni kellene, arra kellene nevelni, oktatni, hogy az ember valóban önmagára ébredhessen, s valamennyire megismerve, magát elfogadva újra gondolhatná az életét. De ez nem történik meg, jelenleg nem, lehet, hogy ehhez egy nagy katarzis kell.

Tévesen tömegesen azt hiszik, hogy az emberek huzamosan úgy tudnak lenni – retorziók nélkül... megússzák, amit tesznek²⁵ – a bolygón, ahol háborúk, visszaélések, ember által rendezett borzalmak vannak. Lehet, hogy nem tudják a finom működési feltételeket, meddig érdemes egy bolygót lakható állapotban tartani?²⁶ S nem tudjuk a finom „rezgéseket”, az összes élő egymásra utaltságát sem.

Nem kell-e tartani attól, ez ugyan hipotézis – de akár igaz is lehet –; ahogyan a Dinoszauruszoknak el „kellett” pusztulniuk, hogy helyet adjanak az embernek, úgy most a kisbetűs ember léte is megérett az okafogyottságra.²⁷ Miért lenne itt, ha csak leépjül. Megtette-e azt, amiért itt az élet lehetőségét kapta? Ezek ugyan filozófiával, teológiával és fantasztikummal kevert kérdések, mégis jogosnak vélem őket feltenni. Ha nem nagybetűs emberként élnek ebben a nagyon változó világban, kérdés, eddig mennyi idő volt; a kialakulásunkra, a növekedésünkre és hanyatlásunkra hagyva.²⁸ Van – s

²⁴ Nézzenek körül egy metrón, vagy villamoson...

²⁵ Retorzió lehet a földi lét teljes pusztulása is.

²⁶ Messzire kellene menni ennek a megmagyarázásában, de ebben a cikkben nem teszem.

²⁷ Lehet, hogy kihalásuk véletlen, de az is lehet, hogy irányított ma nem tart ott az emberiség, hogy erre (is) autentikus választ adhasson.

²⁸ Nem hiszem, hogy a dolgok véletlenül történének.

nagy valószínűséggel van..., vagy lehet – olyan létforma, ami „helyre” vár, ahogyan az ember is anno? Annak, hogy az embernek megfelelő létforma kialakult, több millió évig tartó folyamatnak kellett lenni, sok minden más variációnak úgy kellett alakulni, hogy ez létrejöhessen pl. megfelelő mennyiségű arányú O₂, CO₂ stb. Vagy jó pár fajnak ki kellett pusztulnia/ vagy magától(?) kipusztult/, hogy helyünk legyen. Nem azt mondom, hogy készakarva vagy nem készakarva indult, irányított vagy nem irányított folyamat volt, ebből egyik sem bizonyítható jelenleg. Ezen feltételezések hipotézisek, hogy alakult ki az ember. Valószínűleg többször is élt valami emberféle, talán volt kicsit mindig más formában, jelek szerint többször kihalt, s talán több millió évenként változó kultúrák követték egymást. Mert ha nem Ember lesz, csak kisbetűs ember, akkor úgy tűnik nincs értelme tovább ezt az egészet folytatni. El kellene azon gondolkodni, hogy mi az az ok, amiért vagyunk és a Föld miért tart minket a hátán. Ahogyan a sokféleségen is, s ennek működésén is.

Mi határozza meg milyen az ember, kis- vagy nagybetűs lény lett belőle? Csak egy nagyon egyszerű dolgot említenék; a mikrobák között van olyan, ami vasat bontva elektromos áramot termel. Ha csak ezt az egy dolgot nézzük, hogy az ember egy biokémiai üzem. Az egész világegyetem homeosztázisát a látható és láthatatlan lények alkotják. Vegyük most csak a mikroszkopikus lényeket, melyek a 3 dimenzióban gyakorlatilag láthatatlanok, mégis ők is segítenek fenntartani a világunkat. A durvább lények pl. mint mi, elektromosságot, különböző erőtereket bocsátanak ki. Nem muszáj másfajta lényekről beszélni, hanem saját magunk által kibocsátott pozitív-negatív irányú erők hatására is meg tudjuk változtatni a földünket, illetve tönkre tudjuk tenni. Ezek csak egy gyenge példák arra, hogy összességében nem ismerjük a dolgokat, főleg az, hogy nem ismerjük az egymásra gyakorolt hatásokat sem. Nem tudjuk, mi változtatja meg a minőségünket.

Uo. egy nem autentikus történet: *” Igazi filozófus lévén, Szókratész szentül meg volt győződve arról, hogy a bölcs ember ösztönszerűleg igénytelen életet él. Ő maga még cipőt sem hordott; de ugyanakkor a piac szelleme sokszor rabul ejtette, és kiment, hogy az árukban gyönyörködjék. Amikor egy barátja aziránt érdeklődött, hogy miért teszi ezt, Szókratész ezt válaszolta:- Azért szeretek odamenni, mert ott fedezem fel, hogy annyi minden nélkül is tökéletesen boldog vagyok.”*

Ez nagyon sokszor eszembe jut. Szeretek piacra járni, szeretek beszélgetni az emberekkel a legjobb tanulmány a mai helyzetéről. Ők

érezik, hogy szeretem őket, szinte egyből megnyílnak, s a legmélyebb bánatukat elmondják. Azt érzem, sokszor legjobban épp a piacon, vagy áruházakban lehetünk nagybetűs Emberek.

Sík Sándor

Júniusi körte

Részlet...

- Ilyen ütődött, Uram, szegény szolgád!
Maga módján hiszen tevegeti dolgát,
Kantározni, nekimenni nem is akad párja,
Csak a dolog derekát már a jó égtől várja.
De hisz, édes Uram, te vagy az az ég is.
Te tudod, hogy akármilyen, tied vagyok mégis.
Hozzád futok akkor is, ha a lelkem vádol.
Langymeleget, Uramisten, ki ne vess a szádból!

A cikk írója: Varga Péterné/ Pável Márta, katolikus hittanár, az AQUILA Párt elnöke, 25 éve az AQUILA kat. közösség létrehozója és vezetője. Két könyve jelent meg (Akinek füle van a hallásra, az hallja meg, valamint A misztikus teológia alapjai) és egy Hazafelé címmel folyamatban van. Publikációi megtekinthetők a www.aqp.hu valamint a <http://www.sasmarta.eoldal.hu> oldalon.

Impresszum

Kiadó: AQUILA Párt, 1222 Budapest, Zakariás József u. 3.

Felelős kiadó: Varga Péterné/Pável Márta, az AQP elnöke

Honlap: www.aquilapart.hu

E-mail: varga.marta@aqp.hu

Telefon: +36 20 - 327-47-93

Nemzetközi azonosítószám:

HU ISSN 2064-7700

Bankszámlaszám:

UNI-CREDIT bank

10918001-00000038-58540003

Fő- és felelős szerkesztő:

Varga Péterné/Pável Márta, az AQP elnöke

Főszerkesztő helyettes:

Szeibert Márton AQP média elnöke

Főmunkatársak, szerkesztők/lektorok:

Bainé Varga Katalin, lektor

Horváth Olivér, grafika, egyéb munkák

Kaiser Andrea, lektor

Kertész Lóránt, korrektor

Kis Enikő, lektor

Marton Janka, lektor, korrektor

Marton Krisztián, korrektor

Mészáros Gabriella, lektor, korrektor

Oroszi - Kuzmich Kinga, korrektor

Rizmayer Péter, lektor, korrektor

Rizmayerné Márkus Edit, lektor, korrektor